

**“ Nho giáo – Đạo giáo – Phật giáo ”
là nền tảng đạo đức truyền thống của người Á Đông**

(Minh Vũ | DKN 05/11/2021)

Đại diện của tư tưởng văn hóa Nho giáo, Phật giáo và Đạo giáo:
Khổng Tử, Phật Thích Ca Mâu Ni và Lão Tử (từ trái qua phải).
(Ảnh ghép minh họa)

Mục lục bài viết

- 1* - [Thiên nhân hợp nhất – Sự hòa hợp giữa Trời và người](#)
- 2* - [Quên mình vì nghĩa](#)
- 3* - [Trung – Hiếu – Lễ – Nghĩa](#)
- 4* - [Nhẫn là khoan dung](#)
- 5* - [Dùng sinh mệnh để duy hô “Sự thật”](#)

6*- [Thiên có thiên báo](#)

7*- [Làm nhiều việc bất nghĩa sẽ bị quả báo](#)

Nền tảng căn bản của văn hóa truyền thống Á Đông được xây dựng và phát triển dựa theo nền tảng tư tưởng của Nho giáo, Thích giáo và Đạo giáo...

Tư tưởng văn hóa Nho giáo, Phật giáo và Đạo giáo đã cấu thành nên 5.000 năm văn hóa thần truyền của Trung Hoa và được phổ truyền rộng rãi ở nhiều nước trên thế giới. Thiên nhân hợp nhất, kính Thiên tri mệnh, các giá trị “Nhân – Lễ – Nghĩa – Trí – Tín”... tạo thành nền tảng căn bản của giá trị truyền thống của vùng Trung Thổ này.

Qua mỗi một triều đại, văn hóa truyền thống đều nuôi dưỡng hàm nghĩa bác đại tinh thâm. Từ văn hóa bán thân [nửa Thần] “Bản Cổ khai thiên địa”, “Thương Hiệt sáng tạo chữ viết”, cho đến tư tưởng “Thiên nhân hợp nhất” của Đạo giáo, “Nhân – Nghĩa – Lễ – Trí – Tín” của Nho giáo, “nhân quả báo ứng” của Phật giáo.

Tư tưởng của 3 gia phái lớn này tương giao xuyên suốt hàng nghìn năm qua, tuyên dương đạo nghĩa và giáo dục con người kính Trời trọng Đất, dung hòa với tự nhiên, trọng đức, hành thiện. Nội hàm của văn hóa truyền thống, thông qua những điển tích, sách sử, văn học, nghệ thuật... mà lưu truyền cho tới ngày nay. Những khái niệm căn bản để làm người tốt đều in sâu trong tâm tưởng già trẻ mỗi người.

Ảnh: Shutterstock.

Trong “Cửu Bình” có viết:

“Mặc dù đất nước Trung Hoa đã trải qua nhiều lần bị xâm lược và tàn công trong lịch sử, nền văn hóa này đã cho thấy một sức sống mãnh liệt, và tinh hoa của nó đã liên tục được truyền lại cho đời sau. Sự hòa hợp giữa Trời và người (Thiên nhân hợp nhất) đại biểu cho thiên văn học của tổ tiên

chúng ta. Mọi người đều tin rằng ở hiền gặp lành và ác giả ác báo (thiện ác hữu báo). Một đức hạnh cơ bản là đừng làm cho người khác những gì mình không muốn. Trung, hiếu, tiết, nghĩa là tiêu chuẩn làm người trong xã hội, và năm đức hạnh chính của Nho giáo là Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí, Tín đã đặt nền tảng đạo đức cho từng cá nhân và toàn xã hội.

Với những nguyên tắc này, nền văn hóa ấy thể hiện ra sự thành thật, thiện lương, hòa ái và bao dung. Sự tưởng nhớ của người Trung Quốc đối với những người đã quá cố cho thấy lòng tôn kính “Trời, đất, vua, cha mẹ và thầy giáo” (Thiên địa quân thân sư). Đây là sự thể hiện văn hóa của truyền thống cội nguồn của Trung Quốc bao gồm sự kính ngưỡng Thần thánh (Trời và đất), sự trung thành với đất nước (Quân vương), các giá trị gia đình cha mẹ, và sự kính trọng thầy giáo. Nội hàm vững chắc của văn hóa là truyền thống “tôn sư trọng đạo”. Văn hóa truyền thống tìm kiếm sự hài hòa giữa con người và vũ trụ, và chú trọng vào đạo đức và luân lý của từng cá nhân. Nó dựa trên tín ngưỡng tu luyện của Nho giáo, Phật giáo, và Đạo giáo, và đã cung cấp cho người xưa và nay lòng khoan dung, sự tiến bộ xã hội, sự bảo vệ đạo đức con người, và tín ngưỡng chân chính”.

1*- Thiên nhân hợp nhất – Sự hòa hợp giữa Trời và người

(Ảnh minh họa: Đại Kỷ Nguyên)

Thời xưa, quân vương được gọi là Thiên Tử (con trời), quân vương kính Trời như là cha mẹ, cho rằng khi thiên hạ có thiên tai đại nạn, chính là Trời trừng phạt bản thân mình, rất nhiều hoàng đế đã phải ra chiếu tự trách phạt bản thân. Cổ nhân vô cùng coi trọng sự hòa hợp giữa Trời đất và con người (Thiên nhân hợp nhất). Thế giới hiện nay đang xảy ra rất nhiều thiên tai đại nạn, điều này chắc chắn cũng là liên quan tới sự trừng phạt của Trời đất đối với con người.

Khi triều đại nhà Thương đại hạn kéo dài, sau khi quan Thái sử bốc quẻ nói với Thành Thang rằng: “Cần phải giết một người tế thần cầu mưa”, Thành Thang nói: “Ta cầu mưa là vì để cứu người, nếu như nhất định phải giết người để tế thần cầu mưa, vậy xin hãy để ta làm người đó”.

Thành Thang tắm rửa trai giới, tình nguyện để mình thành lễ vật tế Thần cầu mưa, khi tế lễ, ông khấn Thần mà nói: “Trẫm cung hữu tội, vô dĩ, vạn phương; vạn phương hữu tội, tội tại trẫm cung”, ý nói rằng: bản thân mình là người có tội, đã để liên lụy tới bách gia trăm họ, nếu bách gia trăm họ

có tội, thì cũng là tội do bản thân mình chăm lo cho dân chưa tốt. Lời nói vừa dứt, trong bán kính trăm dặm trời đổ mưa tuôn. Ở đây có thể thấy phẩm đức và trách nhiệm gánh vác của một vị vua. Sau này Thành Thang chính là người sáng lập ra triều đại nhà Thương.

Khổng tử nói: “*Phu thiên hạ chi báo vương dữ vô đức giả, tất dữ kì dân*”, ý nói rằng: bậc đế vương mà vô đạo thì Trời sẽ giáng tai họa xuống cho dân, vì đó nhiều lần dân tạo phản cũng bởi nguyên nhân này, loạn thế thay triều đổi đại. Đây cũng là lời cảnh báo cho các nhà lãnh đạo có tư tưởng thống trị độc tài.

2*- Quên mình vì nghĩa

Tạo hình Nhạc Phi trên phim. Ảnh: Internet.

Trong lịch sử, những điển tích quên mình vì nghĩa nhiều vô số. Như Tô Vũ 19 năm khổ ải chặn dê, Trương Tuần tận vong báo quốc, sự trung thành của Phụ tử Nhạc Phi... tất cả đã viết nên một thiên sử: “*Nhân sinh tự cổ thù vô tử? Lưu thủ đan tâm chiếu hãn thanh*” (Sống ở trên đời từ cổ chí kim, hỏi có ai không chết? Nguyên giữ lòng son này chiếu rọi sử xanh). Tả Quang Đầu, Đàm Tự Đồng... những danh nhân này chỉ cần buông bỏ đức tin đạo nghĩa trong lòng mình thì đều được hưởng vinh hoa phú quý, nhưng họ đều không tham sống sợ chết.

Tinh thần văn hóa dân tộc Trung Hoa chính là hàm dưỡng đạo đức, chính nghĩa, nó đã liên tục duy trì suốt 5000 năm lịch sử.

3*- Trung – Hiếu – Lễ – Nghĩa

Danh tiếng bất tử của Nhạc Phi có thể nói là hiện thân của chữ “Trung”. Khi nhắc tới Nhạc Phi, mọi người lập tức nghĩ tới 4 chữ “tận trung báo quốc” mà mẹ ông đã xăm trên lưng ông, từ đó mà xác định vận mệnh của Nhạc Phi, cả đời tận trung với tổ quốc đến chết không thay lòng.

Mẹ danh tướng Nhạc Phi xăm 4 chữ ‘tận trung báo quốc’ trên lưng ông. (Ảnh: Internet)

Thực tế, điều ấy không chỉ nói nên chữ “Trung” mà còn triền hiện cả nội hàm sâu sắc của văn hóa truyền thống Trung Hoa: Ở nhà thì hiếu kính cha mẹ, chăm sóc vợ con, trong quân đội thì tuân thủ “Nhân, tín, trí, dũng, nghiêm”. Có câu nói: “*San núi lấp biển còn dễ hơn chiến thắng quân đội của Nhạc gia*”, đối với thuộc hạ, ông luôn quan tâm chăm sóc như con, thông cảm tới nỗi khổ của bách tính, khi được ban công khen thưởng cũng không dám tự nhận cho mình, mà cho rằng đó là công lao của tướng sỹ. Có thể nói, bất cứ khi nào, ở đâu, Nhạc Phi cũng luôn nghĩ cho người khác.

Tuy nhiên cũng vì Nhạc Phi rất nghiêm khắc với bản thân, cộng với tính cách ngay thẳng, đã dẫn tới sự đổ kỵ của Tần Cối, kẻ gian thần này bày mưu hãm hại ông. Nhưng cả đời Nhạc Phi, cho tới giây phút cuối cùng vẫn tuyên dương văn hóa truyền thống “Nhân, nghĩa, lễ, trí, tín”.

4*- Nhẫn là khoan dung

(Ảnh minh họa: Đại Kỷ Nguyên)

Trong “Thượng thư”, Châu Thành Vương nói: “*Nhẫn phải có đức, có lòng khoan dung, đức phải lớn*”. Lão Tử nói: “*Thiên đạo không có tranh đấu mà là hành thiện, là thiện ứng*”. Trong Phật giáo, “Lục độ vạn hạnh” thì chữ “Nhẫn” được đứng đầu.

Ký sử “Truyện Liêm Pha và Lạn Tương Như” kể rằng: Do Lạn Tương Như có công trong việc giao thiệp với nước Tần, nên được Triệu Huệ Văn vương phong cho làm thượng khanh, chức vị còn cao hơn Liêm Pha. Liêm Pha tỏ ra bất mãn, cho rằng mình là tướng quân công lao hiển hách, còn Lạn Tương Như có công cán gì mà cũng đòi ăn trên ngồi chốc. Sau đó ông còn thề sẽ tìm cách làm nhục Lạn Tương Như. Lạn Tương Như vốn biết việc này nhưng cũng chẳng để bụng, hàng ngày làm việc gì cũng hết sức cẩn thận và cố né tránh Liêm Pha, ngay đến buổi chiều vua cũng thác bệnh không đến.

Môn khách của Lạn Tương Như cảm thấy như vậy là hèn nhát, liền tỏ ý muốn bỏ đi. Lạn Tương Như liền nói: Trước thế lực to lớn của Tần vương, ta còn ở trên triều đình Tần vương mà nhục mạ quần thần nước họ, Lạn Tương Như ta tuy vô dụng bất tài, nhưng lẽ nào lại sợ Liêm tướng quân sao? Nhưng thiết nghĩ, sở dĩ nước Tần không dám xâm lấn nước Triệu ta, là còn ngại có ta và tướng quân Liêm Pha. Nếu như hôm nay hai hổ đánh nhau, thì nước Tần tất sẽ thừa cơ đánh nước Triệu ngay, ta là đem trọng trách an nguy của quốc gia đại sự đặt nên trên, chuyện ân oán cá nhân bỏ lại đằng sau.

Liêm Pha sau khi biết được việc này, lòng đầy xúc động và cảm thấy rất hổ thẹn, bèn cởi trần rồi buộc một cành mận gai sau lưng sang nhà Lạn Tương Như để nhận lỗi.

5*- Dùng sinh mệnh để duy hộ “Sự thật”

Thời Chiến Quốc, Tề Trang Công bị quan đại phu nước Tề là Thôi Trữ giết chết. Thôi Trữ lệnh cho quan chép sử lúc đó là Thái Sử Bá viết vào sách sử rằng Tề Trang Công chết do bị sốt rét để che giấu sự thật. Thái Sử Bá không chịu, kiên quyết viết rằng “Thôi Trữ giết vua Quang”.

Thôi Trữ nổi giận, giết chết Thái Sử Bá. Thái Sử Bá có ba người em trai là Trọng, Thúc, Quý. Trọng lại cũng viết vào sách sử câu chữ đúng như vậy. Do đó, Thôi Trữ lại giết chết Trọng. Đến lượt Thúc vẫn viết đúng sự thật như lời của hai anh trai, sau đó ông cũng bị Thôi Trữ giết chết. Còn lại Quý cũng cầm lấy thẻ sách viết lại y nguyên câu của ba người anh.

Thôi Trữ cầm thẻ sách lên hỏi Quý: *“Ba người anh của nhà ngươi đều vì câu này mà bị giết chết, lẽ nào ngươi không biết quý tiếc mạng sống của mình hay sao? Nếu như ngươi viết lại câu này theo đúng ý ta, ta sẽ tha chết cho ngươi”*. Quý ung dung đáp lại rằng: *“Viết đúng sự thật là chức trách của quan chép sử. Nếu vì câu sống mà làm chuyện sai trái, vậy thân thà chết còn hơn!”*.

Thôi Trữ đành phải trả lại thẻ sách cho ông và không giết ông nữa.

Quý cầm thẻ sách ra ngoài, khi sắp đến sử quán thì vừa hay gặp Nam Sử thị. Quý hỏi ông tại sao phải đến đây, ông nói: *“Tôi nghe nói rằng anh em nhà ông vì kiên quyết viết sử sách đúng sự thật mà đều bị giết chết cả, lo rằng không có người viết lại việc này đúng sự thật nữa, vì vậy tôi vội vã cầm thẻ sách đến đây”*. Quý đưa thẻ sách đang cầm trong tay cho Nam Sử thị xem, lúc này ông ta mới yên tâm mà quay về.

Con người hiện nay không có cách nào lý giải được, những quan sử này, vì để ghi chép đúng sự thật, lưu lại cho hậu thế sự chân thật, mà sẵn sàng hy sinh tính mạng của mình. Người xưa để duy

hộ đạo nghĩa, họ sẵn sàng không màng sống chết bản thân, bảo vệ sự thật. Đối với việc tôn kính Trời Phật của dân tộc Trung Hoa mà nói, họ luôn tin con người cần phải lấy đạo nghĩa làm căn bản.

6- Thiện có thiện báo

Từ Phật giáo Ấn Độ cổ truyền vào Trung Quốc, con người tin rằng có nhân tất sẽ có quả, từ đó đưa ra khái niệm luật nhân quả ba đời và lục đạo luân hồi. Cho nên nền tảng Nho, Đạo, Thích [Phật giáo] đã tạo nên nền tảng của văn hóa truyền thống Trung Hoa. Những sự tích về nhân quả báo ứng không chỉ được nhìn thấy ở trong kinh Phật mà còn có thể thấy được trong những sách sử cổ xưa, bút ký ghi chép lại.

Trong ký sự triều đại nhà Minh có ghi chép lại một chuyện: Trương ông ở Hàm Đan (thuộc tỉnh Hà Bắc ngày nay) gia cảnh nghèo khó, lại không có con trai, hàng ngày Trương ông thường hay chi tiêu tằn tiện, dành tiền tích trữ trong một cái bình gốm, sau 10 năm, lượng tiền tích trữ đã đầy bình.

Lúc này nghe tin có một gia đình hàng xóm sinh được 3 đứa trẻ, nhưng người chồng lại phạm tội, bị phạt đi lao động khổ sai, người chồng chuẩn bị bán vợ lấy tiền chuộc tội và nuôi 3 đứa trẻ.

Trương ông lo lắng, gia đình hàng xóm bán vợ đi rồi, 3 đứa trẻ cũng không sống được, vậy là Trương ông bàn với vợ, mang số tiền tích góp 10 năm trong bình gốm của mình đi chuộc tội thay cho hàng xóm. Nhưng số tiền đó lại không đủ, vợ Trương ông liền đem cả tiền bạc thu nhập của gia đình dồn vào cùng đưa cho hàng xóm đi chuộc tội.

Đêm hôm đó, họ nằm mơ thấy có một vị Thần trên trời bẻ một đứa trẻ đáng yêu đến tặng họ. Không lâu sau thì vợ chồng Trương ông sinh được một người con trai đặt tên là Hoàng Hiên. Sau này con trai của Hoàng Hiên lớn lên thi đỗ được hạng quan trung phẩm.

7*- Làm nhiều việc bất nghĩa sẽ bị quả báo

Dưới thời cai trị của Võ Tắc Thiên, triều đại nhà Đường, vì để trấn áp những người phản đối mình, Võ Tắc Thiên đã dùng rất nhiều cực hình để đàn áp, trong đó nổi tiếng nhất là cực hình của Tuấn Hậu và Châu Hưng. Tuấn Hậu đã phát minh hơn chục loại loại cực hình vô cùng tàn khốc, ngoài ra còn có vô số loại cực hình khác, nhiều không đếm xuể. Bất kỳ người nào rơi vào tay Tuấn Hậu thì đều rất ít có cơ hội sống sót bước ra khỏi nhà lao, còn Châu Hưng, so với Tuấn Hậu lại càng tàn khốc hơn nhiều.

Có một ngày, Võ Tắc Thiên gửi tới một mật hàm cho Tuấn Hậu nói Châu Hưng mưu phản, cần tra xét. Tuấn Hậu và Châu Hưng vốn là bạn thân tốt nhất của nhau, ngày hôm đó hai người lại cùng nhau đi ăn cơm chiều. Tuấn Hậu hỏi Châu Hưng: “*Có một bị cáo, thái độ rất ngoan cố, không*

Võ Tắc Thiên. (Nguồn: Wikipedia)

thừa nhận mưu phản, giờ phải dùng phương pháp nào tra khảo hắn?” Châu Hưng nói: “Đơn giản, cho hắn vào trong chum, sau đó đốt lửa xung quanh, lúc đó chắc chắn hắn không dám không nói”. Tuấn Hậu cho người bố trí y như lời Châu Hưng nói, sau đó Tuấn Hậu nói với Châu Hưng: “Tôi được lệnh điều tra huynh vì có người tố cáo huynh mưu phản, mời huynh chui vào chum”.

Châu Hưng giật mình sợ hãi, cúi đầu nhận tội, sau đó bị lưu đày tới Lĩnh Nam. Đương thời Châu Hưng thường hay ép cung phán tội oan sai cho nhiều người, dẫn tới nhiều người cừu hận thâm sâu. Trên đường đi đày, Châu Hưng đã bị những người này ra tay giết chết, đền trả ác nghiệp. Cũng từ đó nhân gian có câu nói “dẫn quân vào chum” (mời bạn vào chum), đây cũng là một trong những thành ngữ nổi tiếng nhất Trung Quốc. “Mời bạn vào chum” là có ý dạy người khác làm việc xấu, sau cùng tự mình phải gánh chịu kết quả.

ĐCS Trung Quốc từ khi lên nắm quyền lực đã dùng đủ loại phương tiện vận động, xóa bỏ đi sự thành kính, thiện lương, khoan dung độ lượng, tín ngưỡng, v.v... vốn là những giá trị hàm dưỡng sâu sắc trong văn hóa truyền thống. Thay vào đó là sự tranh đấu quyền lực, giả dối, độc ác, vô lương tâm, tàn bạo... người dân bị tẩy não và quên đi lời dạy của tổ tông, không còn tin vào nhân quả, ác giả ác báo, chỉ tin vào chủ nghĩa vật chất, thậm chí có những người còn nhìn nhận sai lệch và cực đoan rằng “người không vì mình, trời tru đất diệt”. Giữa người thân bạn bè không còn sự tin tưởng, mọi người đều vì lợi ích bản thân mà không từ thủ đoạn, sẵn sàng bán rẻ người thân và bạn bè để chiếm lợi ích về mình.

Thật đáng tiếc là sau 5000 năm lịch sử văn hóa, những giá trị như Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín, lại bị thay thế bởi chế độ chủ nghĩa vật chất, hủ bại, tranh đấu... Con người cũng vì thế mà mất đi tín ngưỡng, mất đi quan niệm đạo đức, tâm hồn cần cỗi, cuộc sống mưu cầu vật chất nhưng lại thiếu thốn về tinh thần...

Minh Vũ

<https://www.dkn.tv/van-hoa/nho-giao-dao-gia-thich-giao.html>

Cả toàn thể hơn loại tìm hạnh phúc đều là giả,
cả phương pháp của người đều trật hết duy có
phương pháp vô đối là “ Giờ phút nào hơn loại
biết ưu ái hòa bình, biết lấy thân mình giúp thân nhân loại,
lấy thân mình giúp lẫn nhau, hạnh phúc mới có thiết tưởng”

**Lời thuyết Đạo của Đức Hộ Pháp
tại Đền Thánh đêm 1 tháng 2 Canh Dần (18-3-1950)**

Lễ Tạ Ơn

Bách khoa toàn thư mở Wikipedia

Bức tranh The First Thanksgiving at Plymouth (Lễ Tạ ơn đầu tiên tại Plymouth) của [Jennie A. Brownscombe](#) năm 1994

Lễ Tạ ơn (tiếng Anh: Thanksgiving) là một ngày lễ hàng năm được tổ chức chủ yếu tại [Hoa Kỳ](#), [Canada](#), một số đảo ở [Caribe](#) và [Liberia](#). Ý nghĩa ban đầu là mừng thu hoạch được mùa và tạ ơn [Thiên Chúa](#) đã giúp cho cuộc sống no đủ và an lành. Đây cũng là ngày nghỉ lễ chính thức cho tất cả [người lao động](#) tại Mỹ và Canada.

Ngày và nơi diễn ra lễ Tạ ơn đầu tiên là chủ đề của một cuộc tranh cãi nhỏ. Mặc dù lễ Tạ ơn sớm nhất đã được kiểm chứng diễn ra vào ngày 8 tháng 9 năm 1565 tại khu vực ngày nay là [Saint Augustine, Florida](#),^{[1][2]} nhưng “lễ Tạ ơn đầu tiên” theo truyền thống được coi là đã diễn ra tại khu vực thuộc [thuộc địa Plymouth](#) vào năm 1621.

Ngày nay, tại [Hoa Kỳ](#), lễ Tạ ơn được tổ chức vào ngày thứ Năm lần thứ tư của tháng 11 vì thế ngày này có thể không phải là ngày thứ năm cuối cùng của tháng 11 như nhiều người lầm tưởng (ví dụ năm 2012, tháng 11 có đến 5 ngày thứ năm). Tại [Canada](#), nơi có cuộc thu hoạch sớm hơn, ngày lễ này được tổ chức vào ngày thứ Hai lần thứ hai của tháng 10.

Mục lục

- [1*- Lịch sử](#)
- [2*- Sự tích về ngày lễ tạ ơn](#)
- [3*- Tổ chức truyền thống](#)
- [4*- Tại Hoa Kỳ và Canada](#)

- [5*- Ghi chú](#)
- [6*- Liên kết ngoài](#)
 - [6.1*- Liên kết thức ăn Lễ Tạ ơn](#)

1*- Lịch sử

Lễ Tạ ơn gắn liền với các [lễ hội ngày mùa](#) thường được tổ chức ở [châu Âu](#) từ xưa.

Trong truyền thống Anh, ngày tạ ơn và nghi lễ tôn giáo tạ ơn đặc biệt trở nên quan trọng trong quá trình [Cải cách Kháng Cách](#) tại Anh trong thời kỳ trị vì của vua [Henry VIII](#).

Tại [Bắc Mỹ](#), lễ hội này đầu tiên được tổ chức tại [Newfoundland](#) bởi [Martin Frobisher](#) và nhóm Thám hiểm Frobisher năm 1578, để mừng tạ ơn Chúa đã cho sống sót qua cuộc hành trình dài và nhiều bão tố từ Anh.^[3] Một lễ hội khác được tổ chức vào ngày 4 tháng 12 năm 1619 khi 38 người khai hoang từ giáo khu Berkeley xuống thuyền tại [Virginia](#) và tạ ơn [Thương đế](#).^{[4][5]}

Tuy nhiên trước đó, cũng có thông tin về một buổi tiệc Tạ ơn tổ chức bởi [Francisco Vásquez de Coronado](#) (cùng với nhóm người da đỏ [Teya](#)) ngày 23 tháng 5 năm 1541 tại [Texas](#), để ăn mừng việc họ tìm ra lương thực. Một số người cho rằng đây là cuộc tổ chức Tạ ơn thật sự đầu tiên tại [Bắc Mỹ](#). Một sự kiện tương tự xảy ra một phần tư thế kỷ sau, vào ngày 8 tháng 9 năm 1565 tại [St. Augustine, Florida](#) khi [Pedro Menéndez de Avilés](#) gặp đất liền; ông và những người trên thuyền đã tổ chức một buổi tiệc với người bản xứ.

2*- Sự tích về ngày Lễ Tạ Ôn

Bức tranh The First Thanksgiving của [Jean Leon Gerome Ferris](#), người da trắng mời người da đỏ cùng ăn

Vào khoảng thế kỷ 16-17, một số người theo Công giáo và Thanh giáo tại Anh bị hoàng đế lúc đó bắt cải đạo để theo tôn giáo của ông ta, trong cuộc Cải cách Tin Lành. Những người này không chấp nhận và bị giam vào tù. Sau khi giam một thời gian vị hoàng đế truyền họ lại và hỏi lần nữa, họ vẫn quyết không cải đạo. Hoàng đế không giam họ vào tù nữa mà nói với họ rằng nếu họ không theo điều kiện của ông ta thì họ phải rời khỏi nước Anh.

Những người này rời khỏi Anh đến Hà Lan sinh sống nhưng họ sớm nhận ra mình không thể hoà nhập ở nơi này và lo sợ con cháu của họ sẽ bị mất gốc, một số nhóm người rời khỏi Hà Lan để đến Tân Thế giới (Châu Mỹ) sinh sống, và sau này thường được gọi là *Người hành hương* (Pilgrims). Những người này đi trên một con thuyền tên là Mayflower, họ đặt chân đến Thuộc địa Plymouth thuộc vùng Tân Anh (New England) khi đang mùa đông. Đói và lạnh, một nửa trong số họ không qua nổi mùa đông khắc nghiệt. Đến mùa xuân, họ may mắn gặp được những thổ dân da đỏ tốt bụng và cho họ ít lương thực. Người da đỏ dạy họ những cách sinh tồn ở vùng đất này như cách trồng hoa màu, săn bắt,... Khi người Pilgrims đã có thể tự lo cho bản thân được, họ tổ chức một buổi tiệc để tạ ơn Chúa Trời vì đã cho họ có thể sống đến ngày hôm nay, họ mời những người da đỏ và cùng nhau ăn uống vui vẻ. Từ đó về sau, hằng năm con cháu của người Pilgrims luôn tổ chức lễ tạ ơn để cảm ơn cho những gì tốt đẹp đã đến với cuộc sống.^[6]

Theo tài liệu, buổi lễ tạ ơn đầu tiên tại Hoa Kỳ, do người Pilgrims tổ chức, là vào năm 1621 tại Thuộc địa Plymouth, ngày nay thuộc Massachusetts, sau một vụ thu hoạch tốt.

3- Tổ chức truyền thống

Gà tây nướng lò, một món ăn thường thấy trong ngày Lễ Tạ ơn

Lễ Tạ ơn thường được tổ chức với một buổi tiệc buổi tối cùng với gia đình và bạn bè với món thịt gà tây. Tại Canada và Hoa Kỳ, nó là một ngày quan trọng để gia đình sum họp với nhau, và người ta thường đi xa để về với gia đình. Người ta thường được nghỉ bốn ngày cuối tuần cho ngày lễ này

tại Hoa Kỳ: họ được nghỉ làm hay học vào ngày thứ Năm và thứ Sáu của tuần đó. Lễ Tạ ơn thường được tổ chức tại nhà, khác với ngày Lễ Độc lập Hoa Kỳ hay Giáng Sinh, những ngày lễ mà có nhiều tổ chức công cộng (như đốt pháo hoa hay đi hát dạo). Tại Canada, nó là một cuối tuần ba ngày, người ta thường được nghỉ vào ngày thứ Hai thứ nhì của tháng 10 mỗi năm.

Bánh Pumpkin (Pumpkin pie) thường dùng trong mùa Lễ Tạ ơn tại Bắc Mỹ

Tại Hoa Kỳ, người ta thường tưởng nhớ đến một bữa ăn tổ chức trong năm 1621 giữa người da đỏ Wampanoag và nhóm Pilgrim đã di cư tại Massachusetts. Lễ Tạ ơn đã được thực hiện chủ yếu bởi các nhà lãnh đạo tôn giáo tại New England cho đến năm 1682, và sau đó bởi cả hai nhà lãnh đạo chính quyền và tôn giáo cho đến sau Cách mạng Hoa Kỳ. Tổng thống Hoa Kỳ George Washington đã công bố lễ tạ ơn toàn quốc đầu tiên ở Mỹ vào ngày 26 tháng 11 năm 1789, “là một ngày tạ ơn công cộng và cầu nguyện bởi sự công nhận với lòng biết ơn sự gia ân và tín hiệu tốt của Thiên Chúa Toàn Năng”.^{[7][8]} Nhiều chi tiết của câu chuyện là truyền thuyết được đặt ra trong những năm 1890 và đầu thế kỷ 20 để tạo một biểu hiện sự đoàn kết quốc gia sau Nội chiến Hoa Kỳ cũng như để đồng hóa các người nhập cư.

Tại Canada, Lễ Tạ ơn là một cuối tuần ba ngày. Trong khi ngày Lễ Tạ ơn nằm vào ngày thứ Hai, người Canada có thể ăn buổi tiệc trong bất cứ ngày nào trong ba ngày cuối tuần đó. Việc này thường dẫn đến việc ăn một buổi tiệc với nhóm người này hôm này, rồi với nhóm khác hôm kia.

Từ cuối thập niên 1930, mùa mua sắm cho Giáng Sinh tại Hoa Kỳ chính thức bắt đầu khi ngày Lễ Tạ ơn chấm dứt. Tại Thành phố New York, cuộc diễu hành Lễ Tạ ơn của chuỗi cửa hàng Macy's (Macy's Thanksgiving Day Parade) được tổ chức hằng năm vào ngày này tại Manhattan.^[9] Diễu hành thường có nhiều khán đài với nhiều chủ đề, có bong bóng lớn hình các nhân vật trên Truyền hình và các ban nhạc từ những trường trung học. Diễu hành này lúc nào cũng kết thúc với một Ông già Nôen. Có nhiều cuộc diễu hành khác tại nhiều thành phố khác.

Trong khi ngày thứ Sáu (còn gọi là Thứ Sáu Đen) sau ngày Lễ Tạ ơn là ngày mua sắm đông nhất

trong năm tại Hoa Kỳ, nhiều cửa hàng đã bắt đầu chào đón khách hàng với các món hàng cho mùa lễ ngay sau Halloween.

Diễn hành Lễ Tạ ơn của Macy's tại New York năm 1979

Bóng bầu dục (*American football*) thường là một phần quan trọng trong ngày Lễ Tạ ơn tại Hoa Kỳ cũng như tại Canada. Các đội chuyên nghiệp thường đấu nhau trong ngày này để khán giả có thể xem trên truyền hình. Thêm vào đó, nhiều đội ban trung học hay đại học cũng đấu nhau vào cuối tuần đó, thường với các đối thủ lâu năm.

4*- Tại Hoa Kỳ và Canada

Một buổi tiệc Tạ ơn truyền thống ở Mỹ

Hoa Kỳ	Canada
26 tháng 11 năm 2009	12 tháng 10 năm 2009
25 tháng 11 năm 2010	11 tháng 10 năm 2010
24 tháng 11 năm 2011	10 tháng 10 năm 2011
22 tháng 11 năm 2012	8 tháng 10 năm 2012
28 tháng 11 năm 2013	14 tháng 10 năm 2013
27 tháng 11 năm 2014	13 tháng 10 năm 2014
26 tháng 11 năm 2015	12 tháng 10 năm 2015
24 tháng 11 năm 2016	10 tháng 10 năm 2016
23 tháng 11 năm 2017	9 tháng 10 năm 2017
22 tháng 11 năm 2018	8 tháng 10 năm 2018
28 tháng 11 năm 2019	14 tháng 10 năm 2019
26 tháng 11 năm 2020	12 tháng 10 năm 2020
25 tháng 11 năm 2021	11 tháng 10 năm 2021

https://vi.wikipedia.org/wiki/L%E1%BB%85_T%E1%BA%A1_%C6%A1n

Ghi Chú: Bài này trích đăng 4 đề mục trong Mục lục nêu trên. Quý HTĐM muốn tham khảo thêm xin vui lòng vào wikipedia tiếng Việt, đánh chữ Lễ Tạ Ôn vào chỗ Tìm Kiếm.

TRONG SỐ NÀY

1*- “ Nho giáo - Đạo giáo - Phật giáo “ là nền tảng đạo đức truyền thống của người Á Đông (Minh Vũ DKN)	01
2*- “ Lễ Tạ Ôn ” (Wikipedia Tiếng việt)	09
3*- Thơ Họa Mừng Lễ Tạ Ôn	15
4*- Ban Thế Đạo Hải Ngoại tri ân	16
5*- Phân ưu:	
5.1: HT Trần Văn Rìa quy vị ngày 19-10-2021 tại Tỉnh Tây Ninh Việt Nam, hưởng thọ 73 tuổi.	18
5.2: Đạo hữu Nguyễn Thiện Tước quy vị ngày 9-11-2021 tại Thành phố San Jose CA, hưởng thọ 85 tuổi	19
5.3: Đạo hữu Dương Thị Huỳnh, hội viên Hội TTCD quy vị ngày 10-11-2021 tại Thành Phố San Jose CA, hưởng thọ 89 tuổi	21
5.4: HT Nguyễn Minh Đức quy vị ngày 17-11-2021 tại Tỉnh Tây Ninh Việt Nam, hưởng thọ 75 tuổi	22

MỪNG LỄ TẠ ƠN

Tạ ơn đất nước đã cru mang
Xa cách quê hương vạn dặm đàng
Uống nước thương nguồn dân lữ thứ
Ăn “com” nhớ đất Việt non ngàn
Tri ân bác ái tình chân lý
Trọng nghĩa công bình cố quốc sang
Nông nghiệp ngô khoai giàu phú túc
Được mùa thổ sản bí dưa tràn...!

Mai Xuân Thanh

October 27, 2021

HỌA 1 TẠ ƠN ĐỀN ĐÁP

Giữa lúc nguy nan được cứu, mang..
Quốc gia nghĩa khí xa muôn ngàn
Hoa Kỳ bậc nhất ơn sâu đậm
Mở rộng vòng tay giúp mọi đàng
Dân Việt chiến tranh bao khổ luy
Sống mà như chết phải tìm sang
Tạ ơn đền đáp cờ hoa Mỹ
Bác ái tình thương thể hiện tràn...

Yên Hà

28/10/2021

HỌA 2 VẬN NƯỚC - ƠN NGƯỜI

Ngon rau tấc đất luống đeo mang,
Vận nước khiến cho Mỹ đỡ đàng.
Kẻ ở tiếc không con hạc nội;
Người đi mỗi mắt áng mây ngàn.
Nhớ ơn Tiên Tổ gầy cơ nghiệp,
Hận thuyết Mác-Lê phá quốc sang.
Lỡ bước, ngựa tay nhờ địch cũ,
Dang tay nước lớn, cảm ơn tràn.

Hoàn Nguyên

San Jose Oct.28 2021

HỌA 3 HAPPY THANKSGIVING

Ty nạn Hoa Kỳ ơn nặng mang,
Quê hương xa cách nước mây ngàn.
Gạo tiền chu cấp tròn muôn lối,
Com áo lo toan đủ mọi đàng.
Hương nghiệp cha ông hy vọng mở,
Học hành con cháu ước mơ tràn.
TẠ ƠN Hiệp Chúng Hoa Kỳ quốc,
Mừng Lễ Gà Lôi tiệc thật sang !

Đỗ Chiêu Đức

Thanksgiving 2021

ĐỌC - CỔ ĐỘNG - YẾM TRỢ
Bản Tin Thế Đạo - Tập San Thế Đạo
www.banthedao.net
www.banthedaohaingoi.org

NHÂN LỄ TẠ ƠN 2021

TRI ÂN

Ban Thế Đạo Hải Ngoại chân thành tri ân:

1*- Quý Chức Sắc, Chức Việc, Đồng Đạo và Thân Hữu

2*- Quý Cơ Sở sau đây

I*- NORTH JACKSON DENTAL GROUP

Nguyễn Hữu Tường DDS, & Tô Mỹ Huệ, DDS

125 N. Jackson Ave, Suite 104, San Jose

CA 95116 (Cạnh Alexian Brothers Hospital,

giữa Alum Rock & Mc Kee Ave)

Liên lạc: Tel: (408) 923-8272

II*- SANDY DENTAL P.C

Trần Minh Khiết, DDS

1672 Mc Kee Road, San Jose CA 95116

(Góc đường Mc Kee Rd & Mc Donald Ave,

giữa 101 & đường King)

Liên lạc: (408) 272-3999

III*- DLT COLLISION & SERVICES

60 Stockton San Jose 95126

Tel: (408)288-8856 Fax:(408)288-885

IV*- FINANCIAL SERVICES
(VP GIỮ SỔ SÁCH & KHAI THUẾ)

6947 Linda Vista Road, Suite C,
San Diego CA 92111
Tel: (858) 467-0833 & (858) 277-3999

2.5*- LISA'S FLORIST

2424 Quimby Road, San Jose CA 95148
Tel: (408) 528-7675 & (408) 828-5833

đã yểm trợ tinh thần/vật chất thường xuyên cho Ban Thế Đạo Hải Ngoại từ ngày Thành lập Ban Thế Đạo Hải Ngoại cho đến ngày hôm nay.

Nhờ sự yểm trợ liên tục và lâu dài của quý vị và quý cơ sở cho nên các chương trình hoạt động của Ban Thế Đạo Hải Ngoại vẫn còn tồn tại và tiếp tục cho đến ngày hôm nay. Và do đó chúng tôi không biết lấy gì đền đáp lại sự thương yêu và tin tưởng của quý vị đối với chúng tôi cho nên:

1*- Chúng tôi xin gửi đến quý vị và quý Cơ Sở **LỜI TRI ÂN CHÂN THÀNH & MUÔN VẠN LỜI CẢM TẠ**

2*- Chúng tôi nguyện cố gắng hết sức mình để phục vụ nhân sanh trong đó có quý vị hầu làm tròn bổn phận & nhiệm vụ của mình.

Sau hết chúng tôi nhân **Lễ Tạ Ôn 2021** kính chúc quý vị và quý Chủ nhân các Cơ Sở luôn mạnh khỏe và được hưởng nhiều hồng ân của Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu & các Đấng Thiêng Liêng.

Trân trọng

San Jose, ngày 25/11/2021
Ban Thế Đạo Hải Ngoại

PHÂN ƯU

Chúng tôi rất xúc động khi nhận được tin:

Hiền Tài TRẦN VĂN RIA

Sanh năm 1949 tại Lợi Thuận, Bến Cầu, Tây Ninh.

Hiền Tài Khóa 5 (1973)

Đã quy vị vào lúc 17 giờ 30, ngày 14 tháng 9 năm Tân Sửu (DL:19-10-2021) tại tư gia thuộc Long Thành Trung, Thị Xã Hòa Thành, Tỉnh Tây Ninh – Việt nam

Hưởng Thọ: 73 tuổi

Chúng tôi xin thành thật chia buồn cùng gia đình cố HT Trần Văn Ria và tang gia hiếu quyền.

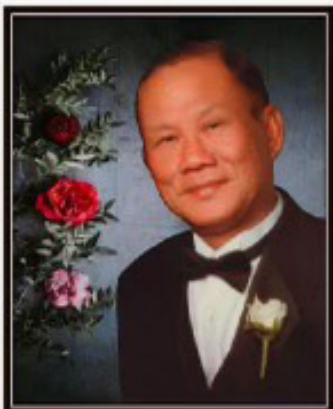
Chúng tôi thành tâm cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng liêng độ dẫn Chơn linh Cố HT TRẦN VĂN RIA sớm về Cõi Thiêng Liêng Hằng Sống

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

**Ban Thế Đạo Hải Ngoại &
Hệ Thống truyền thông BTĐHN**

CÁO PHÓ

Gia đình chúng tôi vô cùng thương tiếc báo tin
cùng thân bằng quyến thuộc và bạn hữu xa gần:
Chồng, Cha, Ông Nội và Ông Ngoại của chúng tôi là:

Ông NGUYỄN THIỆN TƯỚC

Cựu Sĩ Quan Quân Cụ Khóa 11 Đồng Tiến
Trường Võ Bị Thủ Đức/QLVNCH

Sinh năm 1937 tại Cần Giờ, Vũng Tàu.
Đã qui vị ngày thứ Ba mùng 5 tháng 10 năm Tân Sửu
(nhằm ngày 9 tháng 11 DL năm 2021)
Tại Milpitas, California, Hoa Kỳ.

Hưởng Thọ 85 Tuổi

Linh cữu được quản tại **Lima Family Milpitas-Fremont**
48800 Warm Springs Blvd, Fremont, CA 94539

CHƯƠNG TRÌNH TANG LỄ

Thứ Bảy, ngày 11 tháng 12 năm 2021

- Từ 8:00AM - 10:00AM: Hành Lễ
 - Tân Liệm, Phát Tang.
 - Cúng Tế và Cầu Siêu
- Từ 10:00AM - 12:00PM: Thăm Viếng.
- Từ 12:00PM - 12:20PM: Phát biểu Cảm nghĩ và Gia đình Cảm tạ.
- Từ 1:00PM: Lễ Động Quan và Di Quan.
- Từ 2:20PM: Lễ An Táng

Tại Nghĩa Trang **Los Gatos Memorial Park**,
2255 Los Gatos-Almaden Rd. San Jose, CA 95124

TANG GIA ĐỒNG KÍNH BÁO

Vợ: Nguyễn Thị Đẹp
Trưởng Nữ: Nguyễn Thị Thiên Thanh, chồng và con
Trưởng Nam: Nguyễn Thiện Tùng và các con
Thứ Nữ: Nguyễn Thị Thiên Trinh, chồng và các con
Thứ Nam: Nguyễn Thiện Thành, vợ và các con

**CÁO PHÓ NÀY THAY THẾ THIỆP TANG
XIN MIỄN PHÚNG ĐIỀU**

Hệ Dư
424-235-2765

PHÂN ƯU

Chúng tôi vô cùng xúc động khi nhận được tin:
Anh rể của HT Nguyễn Thị Lúa ngụ tại San Jose Tiểu Bang California là:

Đạo Hữu

NGUYỄN THIỆN TƯỚC

Đã quy vị ngày 9-11-2021 (nhằm ngày 5 tháng 10 năm Tân Sửu)
tại Thành Phố San Jose Tiểu Bang California.

Hưởng thọ 85 tuổi

Chúng tôi chân thành chia buồn cùng hiền thê cố đạo hữu Nguyễn Thiện Tước là Hiền Tỷ Nguyễn Thị Đẹp và tang gia hiếu quyến.

Nguyện cầu Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng ban hồng ân độ rỗi hương linh cố đạo hữu Nguyễn Thiện Tước được sớm về cõi Thiêng Liêng Hằng Sống.

Thành kính phân ưu

**Ban Thế Đạo Hải Ngoại &
Ban Thế Đạo Bắc California.**

HỘI TƯƠNG TẾ CAO ĐÀI VÀ THÂN HỮU

PHÂN ƯU

Chúng Tôi Vô Vùng Thương tiếc nhận được tin buồn:

Cố Đạo Hữu

DƯƠNG THỊ HUỲNH

Hội viên Hội Tương Tế Cao Đài và Thân Hữu

Qui vị ngày 06 tháng 10 năm Tân Sửu

(DL, ngày 10 tháng 11 năm 2021)

Hưởng Thọ 89 tuổi

Chúng tôi xin :

- Thành thật chia buồn cùng Gia đình Cố Hội viên Dương Thị Huỳnh về sự mất mát to lớn này.

- Thành tâm cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng độ rỗi Hương Linh Cố Đạo hữu Dương thị Huỳnh, Hội viên Hội TTCĐ&TH được siêu thăng tịnh độ.

**Hội Đồng Quản Trị -Ban Giám Sát-
Ban Điều Hành Hội và toàn thể Hội viên
Hội Tương Tế Cao Đài và Thân Hữu**

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Chúng tôi rất xúc động khi nhận được tin:

HT NGUYỄN MINH PHƯỚC

Hiền Tài Khóa 4 (1972)

Đã quy vị vào lúc 7 giờ 45, ngày 13 tháng 10 năm Tân Sửu (DL: 17-11-2021) tại tư gia thuộc Hiệp An, Phường Hiệp Tân, Thị Xã Hòa Thành, Tỉnh Tây Ninh – Việt nam.

Hưởng Thọ 75 tuổi

Lễ cầu siêu đã được tổ chức lúc 15 giờ trưa ngày 13 Tháng 10 năm Tân Sửu và linh cửu sẽ được đưa đi an táng tại Cự Lạc Thái Bình vào ngày 14-10- Tân Sửu (DL: 18-11-2021)

Chúng tôi xin thành thật chia buồn cùng gia đình cố HT Nguyễn Minh Phước và tang gia hiếu quyến.

Chúng tôi nguyện cầu Đức CHÍ TÔN, Đức PHẬT MẪU và các Đấng Thiêng liêng độ dẫn Chơn linh Cố Hiền Tài NGUYỄN MINH PHƯỚC sớm về cõi Thiêng Liêng Hằng Sống

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Ban Thế Đạo Hải Ngoại

Đại Diện BTĐHN @ Alabama: HT Lê Thành Hưng

Đại Diện BTĐHN @ Ohio: HT Nguyễn Ân Hồng

Đại Diện BTĐHN @ Tennessee: HT Huỳnh Văn Bớt